

ROMANIA LITERARA.

№ 36.

Assi.

17 Septembrie, 1855.

ASOCIAREA CAPITALILOR.

Pentru ori ce produse doare lăcrări sînt de nevoie: mîncă și capitală. La cea întîi privire, se pare că mîncă și lucruri ar fi de ajuns, spre a produce ceva; căci da, spre exemplu, călătoria pămîntului nechisă oare care instrumente, cineva poate mîncă, mai întîi, pentru ale face și apoi a lăcră pămîntul cu ele. Fără îndoielă, kîșla este necesară și se zmează pînă și astăzi, între oare care popoare primitive; însă din mințile rînd încheie o societate a există, starea lăcrărilor se schimbă.

Una din cauzele ce a îndemnat pe om a intra în societate, este nevoia de a nu se ocupa decât de un număr mărit de produse, și a da în schimb o parte din ele pentru a avea de aceluia ce sînt produse de alții. Cu kîșla acesta, și zile și zile sînt mai bine făcute; astfel, lăcrătorul de pămînt poate a dobîndi instrumentele trebuincioase rînd în schimb o parte din produsele sale care atînci iaș număr de capital.

Așadar, nevoia de capital, se simțete îndată ce căte omul a se folosi de industrie chelorală, aplicînd principia împăr-

țirei lăcrării, și mai cu seamă rînd vroieste, prin mijlocirea instrumentelor a înlesni mîncă, lăcrînd partea cea mai grea asupra animalelor și elementelor.

Aceste doare principii: împărțirea lăcrării, și înlesnirea mîncii, sînt cu atîta mai desvîlitate într'o societate, cu cît și industrie este mai înaintată, de unde zmează cu nevoia de capitală crește cu industrie și nații.

Între acestea exemplu de șme peșe în lăcrare, în Franția:

Pentru facerea drumului de fier de Nord s'au chelșit pînă acum 263,430,000 fr.

Pentru drumul de fier de Strasbur 308,000,000 fr.

Capitalul Banții de Skont al Franției este de 164,566,557 fr.

Capitalul Banții Inotcară a fost la început 60,000,000 fr.

Toate aceste șme însemnătoare s'au adănat prin asociare; însă pe asociare ce era kunoscută strămoșilor noștri, ori aceia ce se zmează pe la noi, și care n'au produse pînă acum decât jădekții, nesfârșite și răna zverilor; asociare ce produce minunele veacului nostru este o combinare cu totul modernă.

După toate încercări, s'au dovedit că ve-

кіял контракт соціал, нэ рэспунде ла сконэя індустрыі, ші ін маї мьлте рьндэрі філософі ші пьблічінті інсемнаді, с'ащ іспітіт а да про-вмеі о резолвіре маї потривіть; інсь трь-тьнд квестіа ін генерал, вроінд а фаче зп контракт каре съ слэжізакъ нэ нэмаї ла асо-ціареа капіталелор, дар ші а мьлчей, нэ ащ аїтэнс ла нічі зп реэлатат індестьлэтор. Дечї комерцьял ші індустрыя възінд къ теорія есте непэітінчїоасъ, ащ інченэт а фаче інчеркьрі, че ісэстескъ астэзі індестьл де віне ші се пер-фекціонеазъ дін зі ін зі.

Сконэя мещ есте, а дескріе аїче а соціа-реа капіталелор кэм се обїчнэште ін церїле індустрыале.

Кодэя де комерц аї Франціей ла арт. 22, 33, рекэноаште трей фелїэрі де асоціерї: Асоціареа къ зп нэме колектїв, ачеа ко-мандатъ ші ачеа а попітъ.

Ін асоціареа къ зп нэме колектїв, тоці сїнт стьпні деоптрївъ, фіінд солідарї, ші фіе каре респунэьтор, нэ нэмаї къ ачеїа че ащ нэс ін асоціаре, дар къ інтреага са авере.

Капіталэя інтрепіндереї, нэ есте де невоїе, а фі стьпнс тот де одатъ, де ачеїа сома че репрезентъ о акціе есте пьтітъ ін маї мьл-те рьндэрі, дьндэсе акціонарілор чертіфі-кате де прїїміре, каре сїнт номїнале ші нэ се потъ спекэла; інсь кьнд ащ пьтіт інтреага сэмъ, акціонаріэя прїїмеште акція не каре о поате спекэла прїп възаре.

О акціе дъ дрепате:

1. Ла о парте пропорціональ дін актївэя соціал.

2. Ла зп інтерес де 4, 5 ла сэть сащ ші маї мьл.

3. Ла о парте дін бенефіціэя інтрепіндереї.

Інтр'о інтрепіндере сїнт дощ епохе вьд-ніче де інсемнат: епоха констрэкціей ші е-поха експлоатаціей; ін чеа дін тьїщ венїэріле сїнт zero ші кельэелїе фопрте марї; ачесте

сїнт де дощ фелїэрі, не де о парте сэмеле пьсе ін кэмьтэреа матеріалэрілор ші плата мьлчей, не де алта довьнда капіталэяї, кьчі дін мїнэтьял кьнд зп партїкьлар ащ кэмьтрат о акціе, орї зп чертіфікат, аре дрепате ла о довьндъ де атэт не зі. — Ачесте довьнзі, се інкїнэїескъ де адміністрація компаней пьнд ші еа ла довьндъ капіталэя че аре ін пель-кране, ші грэьінд констрэкція аїтэнце інкь-рьнд а пьне ін експлоатаціе о парте а інтре-піндереї, акція фолос есте destinat супре пла-та процентэяї.

Ін епоха експлоатаціей, кельэелїе се ін-пэцінеазъ ші венїэріле крескъ; дін ачесте се їа о парте супре цїнереа лэкрэрілор ін въз-нэ старе, супре інтїмїнареа кельэелїлор ад-міністраціей, супре плата імпрэьмэтьрілор че с'ащ пьстэ фаче ін епоха констрэкціей.

Рьтэшїца есте бїнефіціэя кьрат каре се імпарте ін кїнэя зрмэтор:

1. О резервъ де 5% сащ маї мьл, не-птрэ інтїмїнареа кельэелїлор непревьзэте.

2. Зп фонд destinat а рьскэьтэра тот ка-піталэя інтрепіндереї ін чеї де не зрмэ чїнчі ані.

3. Сома нечесаръ супре плата довьнзей ак-цілор, рьскэьтэрате сащ нэ.

4. Інсэьршїт рьтэшїца, есте імьрүїт ін-тре тоате акціле ші формэазъ ачеїа че се нэмеште d i v i d e n d.

Фондэя destinat супре рьскэьтэреа капи-талэяї інтрепіндереї се формэазъ ін кїнэя зрмэтор: Індатъ че ащ інченэт експлоатація ін тоатъ інтїдереа інтрепіндереї, кьноскьнд нэмерэя акцілор ін цїркэлаціе, се імпарте прїп нэмерэя анілор че маї рьтэнь пьэъ ла інчетареа асоціаціей, ші аша се шїе кьте ак-ції ар тьрэзі а рьскэьтэра не фіе каре ані; дечї сома нечесаръ есте інкредїнгатъ ін тот анял касей де рьскэьтэре; каре о цїне гата супре а о інтревьнца ін чеї маї де не зрмэ чїнчі ані.

Рескъмпъраеа акциilor, се фаче prin сордї, in фие каре an ла зиле хотъръте ши пълкикате din време.

Proprietarїял знеї акциї че ащ ешит ла сордї, приимеште индатъ прецъл че ea репрезънтъ ши о адеверинцъ къ ащ фост асоциат, каре тилъ иї дъ дрентате ла dividendъл кърpins in N. 4 де маї сѣс; iar довьнда акциеї ръскъмпърае се дъ in пъстрареа касеї де ръскъмпърае.

Плата довьнзеї акциilor, се зрмеазъ ла фие каре шесе лънї, iar плата dividendълї ла фие каре an.

Din челе маї сѣс зисе се vede, къ зп акционар нъ поате ницї оdatъ а се адреса ла администрацие супре аї чере рескъмпъраеа акциilor sale. Де вроїеште амї скоате капиталъл нѣс in асоциаре, п'аре декът зп сингър мїлок, а ле vide: Вънзареа ши къмпъраеа акциilor се фаче интр'о пїацъ deosebїтъ нѣмитъ in Франция Бърсъ.

Вънзъторїял, инкрединцъзъ акциїле sale зпнї слъжбаш а окърмъїреї, инзърчинат а вїнде ши а къмпъра ла Бърсъ ефекте комерциале, ши каре се нѣмеште аџент де скїмбърї. Аџентъл дар, вїнде акциїле че і с'ащ инкрединцат, ши атънчї векїял акционар интрънд in фондъриле sale, инчетеазъ де а маї фї асоциат.

Кънд зп акционар вроїеште а вїнде акциїле sale, гъсеште in пїацъ зп прец маї mare сaщ маї мїк декът валора номиналъ а акциеї, ла интъїял каз ел este in къштіг, ла ал доїле in пагъбъ. Прецъриле ачесте атърнъ де инкредереа че инсѣфлъ пълкїкълї интrepїндереа, аша d. e. Акциїле банчеї ипотекаре а Франциеї, каре поартъ тилъ сaщ валоаръ номиналъ де 500 фр. с'ащ въндст ла 17 Sept. 1853, 640 фр. ши ла 1 April 1854, 450 фр. din кажда кестїеї Orientълї.

Konsilїял administrativ. Societatea este administratъ de къръ зп konsilїѣ компъс де зп нѣмер хотърът де мембърї. Фие каре din

еї требъїе а фї proprietar de о сѣтъ сaщ маї мълте акциї, не каре нъ ле поате инстрїїна tot тїмпъл кът ва фї in фънкцие. Еї sїnt нѣмїгї де адънареа џенералъ а акционариlor, ши ащ импътернїчїре а адеџе дїнтре дъншїї зп презїdent ши зп вїц-презїdent.

Атрївъциїле konsilїялї sїnt:

А хотъръ келъселїле џенерале а админїстрациеї.

А регъла къмпъраеа ши вїндереа де аверї мїшкътоаре а компаниеї.

А къдта прїчїнеле де јѣдекъциї че ар нѣтеа авеа компания. А инкеїа контрактърї.

А да ла довьндъ фондъсърїле не интrepъїндате ши а интrepъїнда резерва.

А регъла слъжба експлоатациеї.

А нѣмї ши а demisiona аџенциї, ши а ле хотъръ фънкциїле ши леафа.

Инсѣршїт а да хотъръре асъпра тѣтърор кестїilor че се атїнгъ де администрация интrepїндереї.

Адънареа џенералъ. In ачeastъ адънаре интър тоци акционариї че ащ зп нѣмер де довьнзи сaщ маї пѣџїне акциї, каре este хотърът prin statътеле асоциереї. Фие каре мембъръ, аре атъте вoтърї, де къте опї аре къте дощъ зечї де акциї, ши хотъръриле адънъреї облігътоаре пентръ тоци акционариї, кїар ши пентръ чеї че нъ іащ parte ла дешвaтерїле еї.

Адънареа се џїне оdatъ не an ла презїдента администрациеї; ea este презїдентъ де презїдентъл konsilїялї сaщ де зп алт мембъръ.

Атрївъциїле адънъреї sїnt:

Вoтареа де импъръмътърї.

Хотъръреа де а интїнде сaщ а редъче интrepїндереа.

Прїфачереа statътелор, in ачeїа че с'ар къпоаште де невоїе.

Лъареа съмїlor.

Нѣмїреа админїстраторilor.

Хотъръриле адънъреї џенерале ка ши ачеле а

konsiliaisli sint konsvingite prin inkeiere de jsp-
nal, kare este preskris intr'an anume registru.

II. Donici.

О скрISOAPE de ne Босфор.

(An zioa de... Septembrie).

In sfermit, Sevastopol, acea кампийт шй
inforytoare четате, аџ кызт. — *Le Siege de
Troie*, прекым оаре чине din psofilii nostri
цйкьнд кь кьвинтеле вреа съ пореклеаскъ а-
чест меморавил аседйџ, се сџьрши кь глорие.
Астъзи ачеле стънчи, знде арта шй патра е-
раџ интръните ка съ америкъ Orientъ шй Ма-
реа-неаръ, се сџьрмаръ. — О сџьт шй знъл
твъри аџ кьтремърат Цариградъ не ла ръсъ-
питъла соарелъи, ануциндъне ачестъ вйрциндъ,
ка аџора знъл вйторйџ ферице. Привелиштеа
Босфоръли е интр'о перъндџилъ инкътътоаре:
ми де каиче парџ кь триеръ знде ле маї ръ-
педе, шй треж интр'о клипъ din Еџрона in A-
sia шй индърънт. Matrozi se акацъ маї исте,
ка съ anine stearzъиле de оноаре не тоате
катарърилe; не сџте de вапоаре че варсъ зп
фъм негръ шй пьтерник, флътъръ шй се мес-
текъ колоареле пьтерилор аляте, прекым се
mestekъ simцирилe оевителор наци интр'ан
sentiment de эмоци мълдemitоаре.

Iatъ pesъtatъла ачестей espedicii militare
зриешъ, пенйлдџитъ шй вредникъ de квестия о-
rientъли; каџза чеа маї mare а Istorieй о-
менирей, каџза че аџ конфендат не тоди по-
литичий, а кьрора тоатъ штинца шй силнцеле
аџ stat интръ аї амъна грезъдйле, фъръ а ле
desfаче саџ а ле инлътра. — Квестия Orien-
тъли аџ fost pentръ кабинетъри, зп non plus
ultra neste каре не кьтезаръ а пьши; зп
вълкан, de каре се ингрйиръ а се апроия,
ка съ не ле ингитъ; зп nod, не каре не се ин-
черкаръ съл дезлеце, ка съ не'л компличе
маї рџџ; о радъ, не каре о tratаръ кь палиа-

тивъри, пьнъ се invenитъ; зп венйџ inprozito-
риџ, не каре не'л инвокаръ, ка съ не ле ni-
micеаскъ; зп поїан, не каре не кьтезаръ а
пъли, ка съ не интимине фъртъни, съ не се
sфарме de стънчи аскенсе in синъла сеџ.

Politika микъ, адекъ ачейа а конквистелор,
а интереселор мичй de dinastie, de kastъ, саџ
de калкълатъ асупире се temea съ ацйтезе кь
seriositate ачестъ квестие, ка съ не интре in
конфликт кь о пьтере чеї ера фйреаскъ апъръ-
тоаре, шй in orizonъл ей pestрънс скъла din
vedere инвълхирйле че требъля съ адъкъ ескъ-
зйва шй predominantоареа inпрйрйре че Pusia а-
въ tot тинъла а кьштира асупра Orientъли, а-
мерингетоаре posiцие че пьтеа лъа асупра чи-
vilisацией Еџронеї.

Dар astъзи Frangia шй Anglia s'аџ знит.
Кьвинтеле марй але лџи Napoleon I, „кь а-
честе доџъ наци зиндъсе notъ съ деїе лецй
лџмей интреци“ s'аџ инулит, шй steаръл трико-
лор атинце pretъindene не ачела а Mareй-
Britaniї. Soldаги Englezї импърцинд перико-
лйле шй лаџреле, консакръ а лор легътъръ prin
сйнделе а миї de брави че s'аџ desfийндат in
лџпта ачеста а цйранцилор, in аседйла стънчи-
лор че не маї апъръ Sevastopolъ. Интре ко-
ръбиле че сербеазъ ачестъ mare исъндъ,
зникъ in аналеле попоарелор, шй ка факт mi-
литар, шй ка евенiment politik, слобози шй фре-
гата *Belle-Poule* 31 detънъри. Ачестаї пен-
тръ ea а доџа сербаре меморавилъ. Ла 1840
адъсе рътъшйде ле лџи Napoleon I ла Paris,
шй astъзи сербеазъ victoria лџи Napoleon III,
каре реализъ чейа че не стът prin пьтинъ
мошъли сеџ, зпиреа кь Anglia. — Steаръл Sar-
diniei флътъръ кь мьндрие лънъ semилънъ,
шй dovedеште кьт поате шй о микъ царъ съ
се мъреаскъ, кьнд имвъръдошазъ каџза чйви-
лизацией, шй че вйторйџ шй прегъеште, кьнд
ї sakрификъ пьнъ шй сйнделе скъмп а фйлор
сеї, фрацилор nostri de орицинъ.

Pe podşri staş ingressiî oamenii ca sş se
 bşkre de aчeastş mşreaşş privelişte. Bş-
 letinele че ле аş in mşni nş ле poiş чeti in-
 destş ка sş se konvinşş кş лşarea Sabasto-
 polei anşnatş de atştea opi sşpre depiderе
 mi deskşrajare nş mai este o pşpere. Sara
 orашşл фş лminat, palatşrile de ne Bosфор
 mi коръбиле strşлşchind de лşmini prodşчеаş
 şn ефект fantastik. Pe злидi кş anевоie nşteaş
 рşvate. In грşдина флорилор рşvnaşş аrii на-
 ционале а Франциei mi а Англиei пе каре тодi ле
 аскълтаş кş о simşpire respektşoasş mi sinчe-
 рь. Рivalitşдile векi dintre Франчезi mi Ен-
 глезi, фiind акэм stinse, invşдарь а се кшоа-
 ште mi а се прецşi, in дреанта лор валорь,
 mi preskimşvaş prin inoite toastşri sentimen-
 теле şnei bşkşrii mşvsale mi dorinşеле de а
 fi pşvşrea şnidi in nobila каşзь а civilizаciiei.

Dар оаре чеi че mşreaşş nşnş astşzi пер-
 дериле ашацилор, че факş? оаре de че nş mai
 zikş кş s'аş nşkşт вр'şn prinş а Satanşлi,
 saş кş'i nşтеле вр'şnşi рече, кэм zичеаş кнд
 s'аş anşnat vishinşа de ла Alma, saş de ла
 Чернаia? Оаре este bşkşria лор sinчерь?...
 D. R.

Кнд videm iчi колеа кте şn omşвор пе-
 хотърьт mi фърь konvikciî морале, de че sş
 ne mirşm mi sş nş пе adşchem aminte de
Paul Louis Courier? каре, кнд vedeа пе оа-
 ре чине к'л салътş, шiiа кş dşка de *Angoulême*
 е бът in Spania, mi кнд din кон-
 тра, се фъчеа, кş nşл кшоаште, шiiа кş dş-
 ка'i vishitoris.

D. R.

Despre Satira Latină.

(срмаре)

Іар пе ачеi satiri semi-zei inkinşidii de Гречи
 кş kopita de цап mi кş корниде пе фрante,
 nş trevşie de лок sş'i asemşim кş Фашиi,
 ачеi din тъiş поеци аi Лацiлэi mi кнтъречи
 de versşri latine, ачеле блнде zeitşдi кэм-

penешi, пе каре Virşil ле kiamş intrş аriş-
 тор ла inчепътş Цеоршчелор sale:

Et vos agrestum praesentia Numina, Fauni,
 Ferte simul, Faunisque pedem, Dryadesque puellas
 Munera vestra cano.

Шi кърора Орацие фъръдşemte d'але jертоi
 şn ied, дакş вор vine voi а privigie пшшне-
 ле mi tşrmеле sale.

Satiriî Гречилор n'аş astşел de insşiri;
 plini de viklenie mi de istechşne, ei katş ne-
 inchetat prileşл de ашi mşлцъmi şriчioasеле
 лор алекърi, кş пагъва mşritorилор. Фърти-
 шагъл, бещia, лъkomia, desфърнареа sintş jo-
 кърi pentş ei; фрикошi in primejdie, лъдъ-
 рошi кнд sint ла sigşr, dar in вечi trşndavi
 mi risinşii, astşел ne'i apatş века literatş-
 рь satirikş а Гречилор, mi дакş ei n'ар fi а-
 vşт vioiчşnea dşхълi mi оарешi каре mş-
 dide in strşmşvşriле лор, каре mai рşkşm-
 пърь пşdin atştea реле алекърi, atşчi fi
 vom nşté privi ка пе nişte idoli asemşnadi
 кş diabolii iadşлi kreştinesк; кş toate insş,
 артеле mi literile Еминилор i-аş invşlit кş
 оарешi каре poezie: iчi fi vezi, inфербнтагi
 de vin, şrtşrind şromotossş mi voratşл кор-
 тецiş ал лэi Bакхъs mi фъкнд sş рşvşne
 krotалеле mi tamşvşреле, fi азzi кэм izbesкş
 църinş, sşлtşnd desфърната лор siviinis; коло
 fi зърешi streкşrşndşse пе фърiш intr'o dşm-
 вравь, ка sş ашче фърь veste вре о Nimфş
 а пдşрилор adormitş.

Mai mşlte şcene de ачестеа, рtmase nşnş
 ла poi пе пşрециi зегрёvidi аi Помпейi, пе
 indemnş фoарте а да kpedinşş şholiastşлi
 лэi Теоkrit кнд вреа sş deriveze кvintşл
сάτυρος, ἀπὸ σάτης.

Nştem dar inkeia mai inainte de toate кş,
 asemşirea кvintелор *satura* mi *сάτυρος* е кş
 totşл intşmplъtoаре mi кş ачесте дошş вор-
 ке nş iesş de лок din ачешаш рдъчинş. Ne
 vom inkpedinşа insş mi mai vine despre ori-

finalitatea satirei latine, cercetând zămеле sale în Istoria literară a Romii.

II.

Titus Livie ne spune că în anul 391 de la clădirea Romii, konsulii fiind K. Sulpicius Petrus și K. Lucius Stolon, se adăseră din Etruria niște Xistrioni care, prin jocurile lor trebuia să înălțâskă mânia zeilor și se alegea din Roma groaznică neire че апса не четате, (asta era о крединцъ în мълт кэвюаса Etrurie de знде vineaș în Roma аггэриі, ачеі преоді каре четіаș віиторіа în флцериле черіаіші ін ѕворял пасеріор). Xistrionii ачеіа інокміръ але лор јокэрі фъръ de а кэнта ші фъръ кіар de а фаче чева схіме каре сз вдеаскă інфлцішареа театралъ а вре знеі фанте, еі нэмаі дьлцгіаș дін нічоаре ші фъчеаș інtopsetpі акробатіче, іар гэра ле ера мълт. Tinerii romani гэсінд ачесте јокэрі не плакял лор, се апэкаръ але іміта, dar еі маі адыогаръ не лэнгъ данц, ка зп кіп de мікъ акціе театралъ ші зп феліх de діалог ін версэрі фешеніне, адекъ о інтрескімваре de глэме маі мълт саș маі пэціп grosolane ші некэвіінчюасе, каре фъчеаș сз різъ не пэблікял de атэчй інкъ фоарте нечюпліт. Dar ачеста нэ фэ чел дін зрмъ пас ал ценіаіші драматік ла Латіні; ін лок de асфеліх de јокэрі неоръндзіте ші неміестріте, се іві зп феліх de мікъ комедіе не каре о јэкаръ четъденіі дін Roma, лэзнд тілаа de xistrionii (дэпъ зічереа етрэскъ каре інsemна не акторі) ші каре фэ нэмітъ *Satira*, негрешіт фіінд кэ інтр'інса ера ворба de tot феліа de лэкрэрі, dar кэ сеамъ, sokotesк, чева критічі ін повіда оаменілор інsemнаці дін ачеа време.

Чеіа че тэ фаче а пресэпэне ачеста, е токмаі гэстял че аș авт ін tot деазна понорял роман de а лса ін ріс не вэрбаціі сеі

чеі маі vestіці, гэстял каре се вдеаште маі алес ін обічеіа стръмошеск че іерта ка ошташіі сз кэнте, зрмънд карял de trізмф ал ізвэндиторіаіші, версэрі коміче ін каре нэ ін крэцаș нічі чеа маі мікъ віпъ. Асфеліх soldaціі лші Chesar стрігаș інтрънд не зліціае Romei, кэ глоріосял лор шеф ін кап :

„Urbani, servate uxores, moechum calvum adducimus.“
(Четъдені, пэзіцівъ невестеле, кычі адзчем не вербантял чел плешъв).

Інкъ о довадъ деспре дэхял de критікъ ал пэвеі імпотріва маі марілор сеі, е ачест vestit верс ал поетялші Nevie :

„Fato Metelli Romae fiunt consules.“

Адекъ, нэмаі порокял, чі нэ меріаа а фъкэі не Metelli сз фіе консулі ін Roma; ла каре Metellii респэнсеръ кэ ворба ші кэ фанта :

„Malum dabunt Metelli Naevio poetae.“
(Metellii vor da nevoi poetялші Nevie).

Інтр'адевэр віетял poet, скъпънд дін фэндял болцілор Гэліане, іші сфэрші віаца не цертэріле прівеціей. Demі фіене іерпат а креде кэ прекэш аș фъкэі soldaціі trізмфторілор ші Nevie poetял, асеміне фъчеаș ші ашторіі саș акторіі ачелор satire театрале десуре каре ам ворбіт. Ачесте мічі комедіі каре п'авеаș алтэ сченъ декъі четатеа Romii, нічі алте імбръкъміnte декъі хаіна романъ, се скімваръ фоарте пэціп кэнд, сзв інрізріреа літерілор елінешті се івіръ комедііле лші Плайтэ, Теренціе ші Чечіліе, кройте дэпъ інаріа греческ; еле се пэстраръ інкъ мэлт време, інтр'о треантъ маі јоснікъ, сзв нэмеде de *Fabulae tabernariae* адекъ комедіі de крічівтъ.

Јэнімеа patricianъ се лепъдъ de ачесте јокэрі попорале ші еа імпрэмстъ de ла пэціа Оскъ, комедіа нэмітъ Ателанъ, ін каре тоате персоанеле іші авеаș ролял, ші карактерял ші костіамял кэноскэте de маі інаште, ші ін каре пріп зрмаре нэ ръмънэ de нэс-

кочит алт чева декът нѣмаѣ интѣра. Ачест фел де комедии нѣскѣте ѣн мѣка четате Ателеа дѣн дѣнѣтѣл Кампанѣѣ шѣ ѣскѣте кѣтѣа тимѣ ѣн Рома ѣн лѣмѣа Оскѣ, ѣар ла зрѣмѣ ѣн чеа Латѣнѣ, потѣ фѣ прѣвѣте ка векѣл тѣрѣнкѣс дѣн каре аѣ ешит комедѣѣле попорале че се жокѣ ѣн-кѣ шѣ азѣ ѣн Италия, маѣ алес ла Рома не пѣаѣа Нована, сѣѣ нѣмеле де *Comedia del arte* шѣ але кѣрора персоане сѣнт нескѣмѣа-те: *Pulcinella, Brighella, Pantaleone, Arlecchino*, сѣнтѣ адеврѣаѣ стѣрѣнепоѣѣ аѣ лѣѣ *Maccus, Bucco, Dosseus, Manducus* дѣн Ателанеле Латѣне. Ка модернѣл *Pulcinella*, асемѣне шѣ ве-кѣл *Maccus* нѣрѣа о кокоашѣ ѣн спате шѣ ал-та ѣн нѣент шѣ зп нас таре шѣ кокѣрѣат; де-оѣевѣреа е кѣ зпѣл ера ѣмѣрѣкат кѣ тогѣ шѣ челалалт кѣ нѣентар нестѣрѣ шѣ крестат ка ка-валерѣѣ дѣн веакѣл де мѣжлок.

Ѣнсѣ ачесте тѣшѣѣ саѣ персонаѣе почѣте шѣ вѣреднѣче де рѣс але Италиенѣлор н'авеаѣ не-грешѣт нѣмѣк а фаче кѣ персоанеле драмеѣ сатѣрѣче елѣнешѣѣ, каре ераѣ алесе прѣнтре се-мѣзеѣѣ шѣ ероѣѣ поемелор чѣклѣче, арѣтате сѣѣ о фаѣѣ глѣмеаѣѣ; асѣфелѣс нѣчѣ о рѣденѣе нѣ пѣтеа сѣ фѣѣ ѣнтре зп Ерѣлѣ лаком, зп Ѣлѣс вѣклеан, зп Полифем вѣат, кѣ зп Маѣкс де доѣѣ орѣ геѣос, кѣ зп Мандѣкѣс кѣ гѣра крестатѣ пѣпѣ ла зрѣкѣ шѣ кѣ дѣнѣѣ рѣнѣѣѣ, кѣ зп нѣтѣрѣѣ ка Бѣкѣо чел дѣн орашѣл Ате-ла. Маѣ алес кѣ пѣнкѣлѣ де кѣпѣтенѣе ал дра-меѣ сатѣрѣче, адект хорѣл де сатѣрѣ лѣнсеа кѣ тотѣл ѣн Ателанѣ, шѣ дакт не вом сѣѣ кѣар пѣпѣ ла орѣѣнѣѣ, лѣсне не вом ѣнкрѣдѣнѣа кѣ комедѣа Оскѣ, ачеа петречере ѣнтѣмпѣлѣоаре а ѣнерѣлор патрѣчѣ шѣа оаменѣлор фѣрѣ де тѣраѣѣ, нѣ пѣтеа сѣ аѣѣ нѣчѣ о легѣтѣрѣ дѣн нашѣре кѣ драма сатѣрѣкѣ, ѣскѣтѣ кѣ солем-нѣтате ѣн серѣѣторѣле Дѣонѣсѣаѣе шѣ черѣѣт кѣ тот дѣн адѣнѣл де попорѣл Атенѣан, че се пѣлѣнѣеа кѣ аѣ зѣтат не Бакѣсѣс, ѣн фолосѣл тѣраѣедѣѣ.

(ва зрѣа) А. Одоѣесѣѣ.

Poesie

Ла о фемѣѣе фѣрѣмоасѣ.

I.

Ѣнтѣ'о зѣ ѣнѣма'мѣ зѣсе,
Прѣвѣнд черѣл ѣн екстаз:
„Доамне! ѣн а меле вѣсе,
„Фѣ сѣ вѣз ал тѣѣ оѣраз.“
Дѣмнезеѣ, пѣлн де'ндѣрѣе,
Ѣнаѣнтѣ'мѣ те-а тѣмѣс;
Те-ам прѣвѣт, шѣ'н ексалтаре:
„Фѣрѣмос, Доамне! ештѣ, ѣ-ам зѣс.

II.

„Доамне! стѣрѣаѣѣ алѣ датѣ,
„Фѣ-мѣ с'азз ал тѣѣ гѣаѣѣ,
Ѣар тѣ, скѣмпѣ адоратѣ,
Кѣнташѣ кѣм се кѣнтѣ'н раѣѣ.

Шѣ сѣаѣа'ѣѣ мелодѣе
Ѣн екстаз мѣ легѣна;
Ш'ам стѣрѣат: „Мѣрѣт сѣ фѣе
„Ал тѣѣ нѣме, Хосана!“

III.

„Дѣн череаска фѣрѣчѣре
„Фѣ сѣ гѣст, Доамне!“ ѣ-ам зѣс.
Атѣнѣѣ, пѣлнѣ де ѣсѣре,
Бѣза'ѣѣ д'а mea аѣ атѣнс.

Нѣ, кѣ прѣма сѣрѣтаре
А фемѣѣе че дорешѣѣ
Нѣ потѣ с'аѣѣ' асемѣнѣаре
Фѣрѣчѣрѣле черешѣѣ.

Г. Креѣѣанѣѣ.

Ла ѣнѣмеа Ромѣнѣ.

Ка Рѣманѣ'н декаденѣѣ, ла мѣстереле вѣлгаре,
Венереѣ перѣшѣнате, воѣ мереѣ сакрѣфѣкаѣѣ;
Кѣнд сѣѣ нашѣѣ востѣрѣ фѣрѣе зп вѣлѣан фѣрѣ 'нѣетаре,
Фѣрѣ'а маѣ гѣндѣ ла тѣне, де пѣлѣчѣрѣ вѣ ѣнѣѣлѣаѣѣ;

Кѣ о тѣрѣстѣ непѣсаре, ка вѣклѣме коронате,
Кѣтѣр'о рѣпѣ мѣлѣт фаталѣ вѣ лѣсаѣѣ а фѣ ѣнѣнѣшѣѣ;
Нѣ аѣѣѣѣ ѣн канѣл востѣрѣ декѣт фѣзмѣрѣ, ванѣтате,
Кѣнд де скѣпѣрѣ маѣ ѣнаѣте, д'аѣѣ воѣ, аѣѣ фѣ конѣвѣншѣѣ.

Нъ vedeți къ трѣм астръзи интр'ън тимп де енерџие,
Ші къ дела ної се чере с'авем инимі де вѣрваџи?
Къчи нъ кpez din чериѣ съ казъ п'астъ царъ о зрџие,
Ші кънд тоџи мерѣѣ înainte, ної съ стѣм инпедекажі.

Te demteantъ, o jănime! ші къ флактра 'nzeitъ
Че патра, взна маикъ, а денъс интр' ал тѣѣ сін,
Elementele апринде ші командъ ла зpsitъ;
Фъ съ вазъ лъмеа тоатъ ч'а fost, че е зп Ромън.

A трекъстлѣи тѣъ карте о deskide ші четемте
Кѣм стревън'н къмп д'оноаре къ вравър се лѣнтаѣ;
Іа, инџинџе векіа снадъ че ін къѣѣ се рѣџинемте;
Пън'армъра оџелітъ че'н вѣтаіе еі пѣртаѣ;

Фъ съ фълџіе ін аер а Ромъніеі stindarde,
Ші інкалек' армъсаріа че не пѣрї респѣлъ фок;
Ласъ патла моліџінеі, ласъ данџсрї ші parade;
Чи, ін сзнет де фанфаре, інвѣртем'ал морџіі јок,

Нъ vezī віаџа че дъчи астръзи, фѣръ скоп, фѣръ мишкаре
А лъsat не ата фаџъ ніште вемтеде колорі:
Ѧnde'ї роza тинереџі? Ѧnde сакра інѣокаре
Че не фаџъ се ресѣрџнџе ка п'зплак черіџа де зорі.

Te demteantъ, o jănime! ші къ флактра 'nzeitъ
Че патра, взна маикъ, а денъс интр' ал тѣѣ сін,
Elementele апринде, ші командъ ла зpsitъ;
Фъ съ вазъ лъмеа тоатъ ч'а fost че е зп Ромън.

О Траіан! marea та змѣръ, d'ар veni'ntre ної, ар zіche:
„Ѧnde's четъџеніі Romeї чеї къ сѣџете де леї?
„Ѧnde's чеде леџіоане але џеніџлѣи меѣ џііџе?
„Ѧnde's векіле троџеіе? Ѧnde's стренепџіі меї?

Алте тимъсрї ші алџі оamenі! Дар ч'а fost поате съ vie;
Векіџ арвор поате інкъ съ маї деа млѣдџе верзї;
Сък де віаџъ е'н патрър; віаџъ este ін jănie; —
Novia sінџе! фѣрвї prin vine, — тѣ нъ поџі ка съ те перзї.

Тѣ t'asemenі къ skinteia че'н џенъшъ се аскънде,
Ші кънд іесъ ла лъмінъ este флактръ ші фок;
Къ іsvоръл каре дъче сзъ nisin а sale Ѧnde,
Ш'аної мерџе де формѣазъ зп ріѣ mare ін ал лок.

Novia sінџе! те араџъ; флактръ! еші din skinteie;
Еші, къчи іа'а vinit zіoa съ арзї трънкіџл пстрезіт:
Лъмеа 'ntреаръ азї се лѣнтъ nentp'ън drent, nentp'o idee
Vrea съ вазъ претstindenі despotismъл зміліт.

Te demteantъ, o jănime! ші къ флактра 'nzeitъ
Че патра, взна маикъ, а денъс интр' ал тѣѣ сін,
Elementele апринде, ші командъ ла зpsitъ;
Фъ съ вазъ лъмеа тоатъ ч'а fost, че е зп Ромън.

Г. Креџіанѣ

Новеле ші мисчеле.

Steaoa Дѣнѣрїі, јѣрнаѣ политікѣ, літерарѣ ші комерџіалѣ, сзъ редакџія Д.І.І. М. Корълуіџеанѣ, аре съ інмѣлџеаскъ пѣмерѣл газетелор че се пѣлѣкъ пѣн'акъм іа іаші Ла 1 Октомвріе съ не аџінем а прївї респѣрїтл „Stelei Дѣнѣрїі.“ О stea не орізонтл нострѣ літерар, о stea не черіџа інтѣнесат ал јѣрналізмълѣ ромън, о stea каре съ лъмінезе лѣвѣра пѣлџіре не Дѣнѣреа noastră чеа нѣ де ма.іт інкренѣтлѣ де армеле а доџе мапї пѣтерї, о stea лъміноасъ а снеранџелор noastră ін вїтор, іатъ де взнъ самъ о фрѣмоасъ арџтаре нентрѣ тоџі.

Stea фрѣмоасъ лъміноасъ, де ла респѣрїт пѣрџеасъ,
Ese, ese d'інтѣнерїк, ка а соарелѣи нїреасъ.

Ѧрџм о стрѣлџіре не інтрѣснтъ аџестеї „Stelei“ че се араџъ интр' аша фрѣмоасе зїле де вїі снеранџе нентрѣ џерїле ромъне дела Дѣнѣре. Din сѣџеті dorim ка „Steoa Дѣнѣрїі“ съ џіе интр' адевр semпѣл памтереї знеї ноџе ере ін јѣрнализмъл ромън. Garantsіre не este redactorъл кареле къ аџѣта вервѣ-ші адевр аѣ џенспрат ін „Romъnia Literарѣ“ органеле поліџіе че авем пѣн' акъм. „Romъnia Literарѣ“ este воїоасъ астръзи, къ vede не џел маї іѣстрѣ дїнтре колабораторїі еї арѣнкъндъсе къ totъл ін арена пѣвліџіџїі. Nșmaї възънд нѣмеле кънос-кст ші іѣвїт ал редакторълѣи „Stelei Дѣнѣрїі“ не фоаїа де іншџінаре, індатъ ам итїст къ зп нас mare ва съ се факъ інаїnte ін тоате прївїріџе. Ашаші снтем сісрї къ пѣвлікїл інтрѣ ва съ џіе де пѣрѣреа noastră. „Steaoa Дѣнѣрїі“ ка organ літерар, де оdatъ се араџъ къ ін прївїреа ортоџраџіеї ва съ џіе маї прогресїстъ декът „Romъnia Literарѣ“ ea este нентрѣ Ѧ (зкѣ-скрѣт)... јѣрналікѣ, літерарѣ ші комерџіалѣ. Ѧ (зкѣ-скрѣт) рѣнаїте деџї ла віеаџъ prin „Steaoa Дѣнѣрїі.“ Съ vedem даръ аџест ноѣ нѣскѣт ін че браџе ва џі лѣгънат ші крескѣт: къчи totъл ін лъме нѣ este де а се наїте; а крѣнте іні snorї, інтр' аџеаста маї къ самъ стъ віеаџа. —

Аџест јѣрналікѣ ва emi де ла 1 Октомвріе 1855, де трїі орї не сентъшънъ, Лъніа, Коїа ші Сѣмъџа. Depешеле телеџраџіџе се vor інпѣрѣтшї prin влѣтїне еstraordınare. — Преџъл не трїі лъні este јѣматате галѣуѣ ін іаші, еар ін провинџе Франко 25 леї. — Авонаментл ін іаші се фаче ла Тїногрѣаїа Франџесо-Ромънл, Пѣкърарї N. 36. — Ін џїнстрї ла Komisionerї; ін Бъкѣрешї ла лїверѣл Г. Іoanidі.

— Ла Лондра іесе о ревістъ рѣсеаскъ інтїзлатъ: „Steaoa поларѣ“ — Bravo! zise зп рѣsoman; іатъ зп тітлѣ фрѣмос де газетѣ. — Пѣкат, респнъse зп јѣне ромън, пѣкат нѣмаї къ Steaoa Păsicі аѣ нїкат акъм: ші къ stele де карте нѣ се маї інпроземте лъмеа. Інтр'адевр, Păsia поате съ'шї факъ де акъм, не черіџа пѣвліџіџїі, орї кѣте stele ії ва пѣлџе. Steoa din din коарнеде възрѣлї нострѣ молдован, Steoa din sінџа semіџнеї, steoa лїберџїі оріентѣлї, steoa мѣнтзїреї прїнџипателор ромъне, steoa вїторїџлї стрѣлџеште віе дела анѣс інспре респѣрїт.

MANOIL.

(зрмаре)

— Noantea în care ne am întâlnit la царь, Manoile, a fost zna din челе mai дълчи ми tot odată din челе mai къде че ам тре-кът! дълче. къчи те-ам възът, къчи ам крезът зн минът къ ть ізбешті... крэдъ къчи май не зрмъ пьртареа та м'а фькът съ инделег... дар съ нъ май ворбим десуре ачеаста... воіх съ зит tot... adoăa zi плекаші, сьпърат!.. идеја къ poate нъ те воіх май відеа, імі рънеа ініма; ми віеаца mea ми се пъреа къ каде в бь-кьдї ла пічоареле меле... Мъ болгьвііх... кьтева рде веніръ съ ть вадъ.. інтре ал-дїі вені ми Фроза... іі спъсеіх tot; дела зіоа кьлзгьріеі еі канатасъм чеа май mare simpa- tie pentръ дънса, ми еа ть ізбеште ка о sor. Воіх съ те вьд, къ орї че прец... Фроза імі фьгьдсі къ в маі пьдїн де шесе зїле о съ те інтълнеск; чеїа че с'а ми фькът інокмаї: съ факъ кьношїнда'дї, съ те ласъ съ крєзі къ те ізбеште, апої съ чїнезі інпрезнь аїче, хнде сьб кьвїнт къ сьнтєм нїште аматорї де плъчерї, съ пот съ те азд, фьръ ка съ шїї.

Маї інтъїх нъ прїміїх: ми се пъреа о крїмъ съ амъцєск... дар, о Manoile! те ізбєск ать-ла де мьл! трєвзі дар съ аскьл че'мі дїк-теазъ ініма!

Мьлцємеск къ ть апъраї не кьнд Фроза ть каломнїа, іnadїнс... ворбєле тале ера ка зн balsam pentръ дьрєріле меле!.. ера съ плек інкъ де атьнчі! дар чеїа че аї fost zis ла зрмъ, десуре хотъріеа че аї лзат де а мьрі, мї-а фькът зн рьдъ крєд!... дар ера о гьлмъ, нъї аша?... ах! зі къ ера о гьлмъ!.

— Да, да... о гьлмъ, Zoe; ка съ треакъ тїмьл.

— Акъм сїнт інкредїнгатъ къ нъ ть із-

бешті!.. нъ'дї май фак нїчі о мьстраре... чї о рьгьмїнте: сь'дї пьстрєзі віеаца ми сьпътатеа!.. дї-ам surs tot... акъм трєвзіє съ плек... Ма-ноїле, інкъ зн кьвїнт! н'о съ те зчїзі, нъї аша?

— Нъ, нъ... драгъ соръ! ам гьлмїт.

— Adio! імі zisъ еа сьсїнїнд ми аскьн-зънд канъл в сїнъл мєж; апої скьлндъсе repede...

— Pardon! pardon! Manoile... sїnt ne-бьпъ!..

Кьте фьрмьсєдї! кьтъ кandoаре, ми кьтъ ізвїре!..

De че нъ пот съ те ізбєск, о ть чеа май новїл дїнтре фемєї!.. саї май віне, pentръ че ть ізбешті ть атьла де мьл!..

30. Ianuarie.

Ерї сеара ам fost ла бал, къ іntenție май мьл съ інтълнеск не Фроза, ми сь'ї чер со-котеалъ pentръ фарса че мї-а фькът.

Інкїзештедї, ізвїте Б... кът де невьне сїнтъ фемєїле ми че сакрїфічїї нъ сїнтъ в stare съ факъ кьнд ле інтръ кьте чева в кап!

Невьна ачеаста, суре есемплъ, јккъ зн рол-таре делїкат: еа рїска а'шї компромїте ре-пътацієнеа в окїї лъмеї, ми фєрїчїреа вієдїї сале. Ах! ізвїтл мєж, pentръ че креатъра чеа май граціоасъ, чеа май новїл, чеа май сїм-дїтоаре, а трєвзіт съ зьсче флорїле тїперє-дїї меле!..

— De че stai не гьндърї? ть інтрєбъ о маскъ.

Аї нъмаї о лъпъ съ трьїешті; профїтъ де плъчерїле вієдїї!.. Дь'мі брацъл, ми нъ фїї сьпърат де мїне...

Нъ індєлесєсъм гласъл... ерам в distrak-ціє... Maska імі лъб брацъл ми ть тьрї прїн салъ... Ех о зрмам ка кьнд ерам magnetizat.

— Toatъ лъмеа се весєлєше, нъмаї ть съ фїї trїst;

Manoile?... Eutih kopil dragal meš!

Eshind din distrakcie, induleseis kь maska kare mь intpeba, era Фроса.

— Lasemь Фросо!.. sintь mьnios ne tine!

— Ai drentate, Manoile!.. am фькхт рьѣ, ици мьртъprisesк; dar че вреи? Zoe miaš mьn- гьiat mьлт in nenopochirile mele; eš ii eram datoare kiar kь rekъnoштинь. Пsteam eš сь o las сь moарь? ea te iьbea atьt de mьлт!..

Astьzi пьлдемить лш Dzeš! рошеште de кь- тева minste de сльбьчисне!

— Че вреи сь зичи?

— Воиь сь зик кь нь кьношті инкь фемеі- ле, Manoile; (мь веі ierta кь te пьmesк in- кь ast фел?) иньлт о фемеіе: пьне'и ферьл рошѣ ne фьante; кь toate ачесте ea poate in- кь сь te iьbаскь; иньь temete сь нь o пш ичї odatь инт'о pozicie змилитоаре, кьчї а- морїл пропрїх...

— Че фел?

— Лькрьл е foarte simилл: Zoe ne mai пьртъндь'ми ници зп interes, pot сь спер... кь веі фї mai пьцип скрьпълоась кь mine....

— Mai inчет, микьл meš don Ijan!.. ас- кьлт, Manoil! воиь сьци ворьеск serios: ици порт зп interes de сорь; iatь tot. Dar inkипештици, (лькрьл че ар фї кь nenstinь!) кь ашї абеа зп алт simцьmint; еї bine! мь кьрези ть кь eš сьлт о фемеіе kare нь poate афла in datorїиле sale atьta пьтере ка сь'л инфьрне? иньь eš, Manoile, цї-о repet: нь iьbesк; нь pot iьbi de кьт ne бьрватьл meš...

Dar сь льsem ачестеа, ка сь нь ne mai адьчем ници odatь aminte. Spне'ми: кьнос- кьтаї мьсчї?... in аdevьр, че insemneазь galanteria asta?... Ици ворьеск шї нь мь ас- кьлци... зnde'ци sintь гьндьрїле?

— Ah! Zoe se кьpede змилить?

— Еї bine! Че'ци пась? аї zis?

— Da... негрешит... ми-а venit o ideie...

din intьmilare... чїне este фемеіа ачеїа че дь врагьл офїдерїлшї чельїа?

— Че? н'о кьношті?

— Mi se паре..., dar нь... мь'ншьл... este neste пьstinьь...

— Este Мьрїоара. Bezї кьм с'а skimbat? nentрь Dsmnezeš, Manoile че аї?..

— Мьрїоара!.. шї колонельл чела este бьр- батьл еї?

— Вьд кь ешті ла А. В. С. despre челе че прївеск ne nenopochita asta! Сь шедем аичї, шї сь'ци snzn istoria еї.

— Da, da... ници o datь н'ашї фї кьрези сь o вьд atьta de skimbatь!

— Sintь aproape doi ані... дьпъ плекареа Domniitale

Intp'o zi, афларьм кь Мьрїоара se мьрїть.

Asta фь зп eveniment in Бькьрешті, кьчї нь era зп singьр om de societate kare сь нь фї admiratь snipитьл шї грациїле еї. Пьцине фемеї, kare сь нь фї fost целоаше nentрь in- teresьл че оamenїї ii пьртаѣ. Бьрватьл че тре- вьїа сь ea, era din чеї intьї воїерї, борат ми inфлзент, dar бьртьн; фьрць кьноштинь. Tata Мьрїоареї se оузнеа ла асемїне мьрїтиш nentрь кьвїнтьл кь цїнерїле era кь тpiї ані, mai бьртьн de кьт сокрьл; dar Мьрїоара, нь штиѣ nentрь kare кьвїнт, іл воїа кь орї че пьрег. Nьута se фькь. Nь тьрець о льпъ, шї Мьрїоара фьци ла moшїеа фратемеѣ. Фьга asta фькь scandal mare in Бькьрешті. Бьр- батьл Мьрїоареї se пьлнсе ла кьрте. Фрате- меѣ фь esїлат ла o Мьлньстїре; іар Мьрїоара а se їтоарче ла барьатсьеѣ, саѣ а se inkїde nentрь tot deазна in тp'о Мьлньстїре. Атнче ea авь рекьрьс ла кьтева персоане inфлзенте, dїntpe streїнї, кь kondїциїле ачеле кь kare Марїеа Erїnteanka фькь кь кьшїтаньл корабїеї; кьзетопїеа еї фь стрїкать, шї бьрватьл їнда- топїт а їтоарче zestpea.

„En june офицер de хэсарі че domnea neste inima ei, in mai puțin de trei luni jакъ in кърці toate diamantele Мъrioarei. Pe de altă parte ea цinea касъ deskisă, in care era primidi mi desfьтаци тоці офицеріи armiei de о-кзпацие: mese splendide, балери, se penetaă in toate zilele. Ast фел in кѣт фѣ silitъ съ se inпрѣмste, пѣind тоатъ аверea sa in гaj.

Тѣлърѣл хэсаріс тревѣи съ плече din цearъ: Мъrioара ѣл зрмѣ in Posia, de ѣnde neste доѣл luni, se intрнѣл inтр'о deserveuitъ mi-zerie. In lipsa ei, creditorii, nenprimind ре-гѣлат interesеле, ѣ вѣндѣрѣл moșiea la личи-тацие. Aчeastъ se фѣкѣ, саă нѣ се фѣкѣ дѣнѣ регѣлѣ, нѣ шіѣ; indestѣл кѣ аверea ei се вѣн-дѣ маі ne nimика, ші нѣ се пѣлѣ пѣлѣ тоатъ datoriea.

Мъrioара нѣ era о femeie care съ moарѣ de foamе; in mai puțin de о luni шіи релѣл съборѣл ei de маі nainte. Astъ datъ amantѣл ei era ѣн еврей богat; тревѣле ѣи мерцea кѣт се poate de bine. Inтр'о zi insъ фѣл лѣи Is-rael гѣси askѣns in apartmentѣл Мъrioarei ѣн офицеріѣ de козаці. Еврейѣл стрігѣ; пѣсѣл inainte sakpificiile че фѣкѣсѣл pentрѣ dѣnsa; офицеріѣл, съпѣрат de атѣта лармѣ, трасѣ са-biea шіи пѣсѣл in фѣгѣ ne rival; апої фѣрѣ маі мѣлѣ черemonie, се intoарче ші таїe коa-da Mesalinei ачestia. In кѣрс de trei zile дѣнѣл inтѣмплarea asta, ел змѣта din касъ in касъ, арѣтѣнд talismanѣл сеѣ.

Pe altă parte, фѣл Isdeii ѣи лѣл inapoї toate дарѣрile чеї фѣкѣсѣл; iar Мъrioара, пѣрѣsitъ de рѣде шіи кзпоштинце, се вѣлѣ ne подѣрї.

Пре кѣт о femeie poate съ се degrade шіи съ се prostitze, Мъrioара се кѣфѣндѣ in хэма тѣтѣрор вичѣрї.ор. Astъ datъ нѣ маі era а-моріѣл плѣчерї.ор care о тѣра in перїре, чїи тревѣинца: тревѣїа съ се prostitze pentрѣ о вѣкатъ de пѣне.

Astѣлѣ, мѣлѣтмїтѣ офицеріѣлѣи челѣїа чеї дѣл брацѣл, ea s'a маі inпичїорat.

Dar, vїtѣte, Manoile! кѣм toate femeiele шіи inторкѣ капѣл кѣнд о вѣд!

— Акѣм inцѣлег pentрѣ че, кѣнд inтребам de dѣnsa, тоці тѣчеаѣ, саă клѣтинаѣ din кап.

— Челе че азї despree dѣnsa, травѣи съїїи факѣ о impresiune tristѣ, Manoile!.. нѣ веї тѣ-гѣдѣи кѣ аї ѣвїто мѣл...

— Ba! era чел din тѣїх amoris... dar съ нѣ маі vorbim despree ачeasta!.. о пѣвѣнїe!.. съ плекѣм de аїche!.. vederea ei мѣл desgѣстї!..

— Manoile, te ѣвѣск ка о сорѣ: de ачѣїа воїх съїїи vorbesk фѣрѣ фѣцѣрїe... dar съ мїи фѣгѣдѣїешїи ѣн лѣкрѣ!

— Орї че вреї.

— Съ нѣ те сълѣрї de чеїа че воїх съїїи сълѣн, такар орї кѣт de amar ар фї адевѣрѣл vorbelor меле!

— Іїїи jѣр!

— Zїcheaї кѣ vederea Мъrioarei te desgѣ-стѣ; pentрѣ че? pentрѣ кѣ те-а inшалат altъ datъ, саă pentрѣ кѣ шї се pare degradatъ astѣлѣ?

— Pentрѣ чел din зрмѣл кѣвїnt.

— Bine. Акѣм askѣлѣ: дѣнѣ обїчеїѣрїле de astѣлѣ, вѣрѣваїїи sїntѣ шїи маї лїберї шїи маї то-лѣрацїи in фante.ле лор de кѣт femeiele. Дақѣ ѣи inтребї, рѣспѣнд: natѣра аша а voїt! кон-секїнцеле лїбертѣцїїи ла о femeie, sїntѣ фѣ-нeste! дечї femeia нѣ poate съ аїѣл ачѣїамїи лїбертate ка вѣрѣватѣл;—prin зрмаре femeia нѣ тревѣїе съ фїе vїртѣoасѣл нѣмаї pentрѣ amo-рїѣл vїртѣцїeї, чїи шїи de temerea релелор кон-секїнцe: astфел кѣ, зрмѣнд ачестїи rezonъ-мїnt, дақѣ s'ар inventa о машинѣ care съ inтїмпене консекїнцеле ла care о femeie este esпѣсѣл prin лїбертatea sa, морала нѣ este pentрѣ nemика, шїи femeia poate съ се de-grade in toate privїнцеле!.. Еѣ insъ нѣ im-

пъртъшеск авърдитатеа аста; ши кред къ ши
Da ești de пререа mea?

— Unde вреі съ вії.

— Ам врѣт съ'дї арѣт къ вѣрват ши фемеіе
sintē egalī înaintea вїрѣдїеї; къ prin xpınare,
шн вѣрват prostizat, трѣіеште кът о фемеіе
prostizatъ, Manoile, зїчеаї къ фемеіа аста те
desrѣстъ, pentрѣ къ este о prostizatъ! аїкѣ-
вїнт; дар, ѡнтре пої съ фїе, шїї къ нѣ поцї
съ'ї арѣнчї піатра? шїї къ derѣстѣл че'дї ѡн-
сѣлъ Mesalina ачеста, поцї съ ѡнсѣлї ши тѣ,
дакъ нѣ астѣзї кънд prestїѣл трѣіеште ѡнкъ,
дар мѣне, маї тѣрзїѣ, че.леї маї дѣлчї, маї
фрѣмоаше ши маї повїле, Zoeї?

— Штїѣ.

— Штїї? ши мї-о зїчї аста къ сїнде рече?
нѣ кѣдї сѣ те ѡдрепентезї?..

— Дї-о зїк къ сїнде рече, pentрѣ к'о
штїѣ вїне. Сѣ мѣ ѡдрепентез? este преа тѣр-
зїѣ. Askѣлтъ, Фросо, ши креде къ'дї ворѣск
къ sїнчерitate; нѣ маї ам ѡнїмъ; вїеаца ѡмї
este о новоарѣ; лѣміна soapелї мѣ апасъ;
нѣмаї гѣсеск мѣлѣмїре де кът ѡн вїчїѣ; везі
дар, къ ка сѣ мѣ ѡдрепентез, ва се зїкъ сѣ
тор... Дар че ѡнсемнеазъ мїшкареа аста?
pentрѣ че тоатъ лѣмеа се дѣче аколо?..

— Че фемеіе фрѣмоашъ! шонтї знѣл пе ла
зрекїле меле.

— Ашї да вїеаца mea пе шн зїмбет ал
еї! рѣснѣнсъ шн алѣл; ши алергъ съ'ї ѣсѣ
їnainte.

— Че? нѣ мѣ'ншѣл, Фросо?... прївеште:
ea este... Zoe!

Zoe ла брацѣл ѡнепалѣлї... нѣ, нѣ се
поате.

— Аї гѣчїт, ea este, Zoe... дар pentрѣ че
те мїрї?

— Нѣ, нѣ мѣ мїр., дар о штеам ла
цварѣ...

— Те ѡншелаї... де доѣ зїле Zoe este ѡн
Бкѣрештї; шедє ла зна дїн мѣтѣшїле sale,

amїкъ а ѡнепалѣлї каре'ї дѣ брацѣл... Нѣ
пот гѣндї нїмїк рѣѣ; дар цї'ам surs: temete
де а нѣне вре о датъ пе фемеіе ѡнтр'о пози-
цїе шмїлітоаре... везі към тоатъ лѣмеа о прї-
веште?... ѡн адевѣр, Manoile, копїла аста
este рецїна фрѣмѣседїлор... цїне, декъ вреї,
хаї с'о vedem; дѣ'мї брацѣл: воїѣ с'о мїстї-
фїк пѣцїтел..."

Мѣ ласай съ мѣ поарте.

Стрѣбѣтѣрѣм, къ destѣлъ osteneалъ, мѣл-
цїмеа че ера адѣнатъ ка сѣ admire пе Zoe;
ши аѣнсерѣм пѣнъ ла дѣнса.

Фроса ѡ адресѣ кътева ворѣ пе каре нѣ
ле азїѣѣ. Еѣ о салѣтаїѣ. Zoe ѡмї рѣснѣнсъ
прїнтр'о рече ѡнкінаре дїн кап.

— Цїне este тѣнѣрѣл ачеста? о ѡнтреѣ
ѡнепалѣл Рѣс.

— Нѣ'л кѣноск, рѣснѣнсъ ea, ши рѣснѣн-
сѣл еї венї пѣнъ ла зрекїле меле.

Азїї тѣ? Zoe, ѡнцѣрѣл ачела... о ѡндїгнї-
tate!.. фїнд къ'ї ла брац къ ѡнепалѣл нѣ
мѣ кѣноаште!..

ѡн адевѣр, ѡвїтї, мї-е teamъ сѣ нѣ пе-
вѣнеск!..

— Че аї? мѣ ѡнтреѣ Фроса. Ештї пре
окѣнат ши палїд!..

— О съ'дї чер ѣртаре, дакъ нѣ пот ста маї
мѣл аїче... Ештї преа делїкатъ, ка сѣ нѣ'мї
даї воїе сѣ плек... нѣ'мї е вїне... пѣмїнтѣл
се ѡнѣрѣтеште къ мїне...

— Шї ѣнде те дѣчї? мѣ ѡнтреѣ ea.

— Unde мѣ дѣк? штїѣ еѣ!..

Зїкѣнд аша, салѣтаїѣ ши плекайѣ спре знѣл.
Ачї ѡнсѣ мѣ ѡнтѣлнїїѣ фацѣ'н фацѣ къ Zoe.

— Ештї ка челелалте, ѡ зїсеїѣ.

Еа зїмбї ка кънд неказѣл меѣ ѡ фѣчеа
плѣчере.

Ешїѣ дїн бал.

Те ѡнкредїнѣз къ нїчї одатъ ѡн вїеаца mea
нѣ ам сѣферїт атѣта!..

(ва врша)